

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	25 mei 2023
Voorstelnummer	D588391
Datum raadsvoorstel	5 april 2023
Portefeuillehouder(s)	Ernest Briët
Commissie	ARC
Datum commissie	17 mei 2023
Soort agendering	
Agendapunt	
Team	BOR - Beheer Openbare Ruimte
Opsteller	Bram Wever
Datum B&W besluit	11 april 2023
Bijlagen:	twee

Onderwerp : **Startnotitie Mobiliteitsplan**

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

- de startnotitie mobiliteitsplan, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen;
- het college te verzoeken om het mobiliteitsplan op te stellen;
- het gevraagde budget van € 65.000,00 beschikbaar te stellen en de bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen;

Geheimhouding

Geheimhouding Ja Nee

RAADSVORSTEL

INLEIDING

Het raadsakkoord, d.d. 23 september 2022, van de gemeente Bergen stelt procesafspraken en onderwerpen vast waar binnen de huidige bestuursperiode (2022 – 2026) aan gewerkt gaat worden. Het opzetten van een mobiliteitsplan is één van de onderwerpen met prioriteit waar u als raad aan de voorkant bij betrokken wil zijn.

In de vast te stellen startnotitie staat het proces geformuleerd om te komen tot een volwaardig en breed gedragen mobiliteitsplan, wat fungeert als de leidraad voor vigerend en toekomstig mobiliteitsbeleid, van de gemeente Bergen. Concreet gezien wordt het resultaat omschreven, waaronder uitgangspunten binnen vigerend beleid, overige beleidsonderwerpen, participatie en regionale samenwerking. Verder wordt er ingegaan op de fasering, de organisatie en belanghebbenden, de risico's en bijkomende kosten.

De volgende punten, opgehaald tijdens de raadsinformatieavond van 9 maart 2023, zijn verwerkt in de startnotitie:

1. De aanzet voor de te behandelen thema's en ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit (hoofdstuk twee).
2. De te doorlopen inhoudelijke projectfases (hoofdstuk drie). Het in kaart krijgen van de huidige situatie (inventarisatie), het schetsen van het wensbeeld (visie), het concretiseren van de koers (plan) en het formuleren van de benodigde acties (uitvoeringsagenda).
3. Participatie (hoofdstuk twee en drie). Begin breed met als doel: inzicht krijgen in welke thema's er leven in de gemeente. In het verdere proces worden stakeholders (inwoners, ondernemers, belangengroepen, etc.) aan de voorkant betrokken om input en feedback te geven, waar het belangrijk is om op het juiste schaalniveau te blijven.
4. Betrekken juiste overheidspartners (hoofdstuk twee en drie), dus ook Rijkswaterstaat (wegbeheerder N9).

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

Zoals al gesteld, is dit voorstel een gevolg van de opdracht zoals geschetst in het raadsakkoord (lees: het opstellen van een mobiliteitsplan). Het vaststellen van de startnotitie heeft geen directe gevolgen voor bestaande wet- en regelgeving, bestaande verordeningen of nadere beleidsregels.

Het is gewenst om vooraf duidelijk te hebben welke vigerende beleidsstukken als uitgangspunt gehanteerd worden bij het opstellen van het mobiliteitsplan. De beleidsstukken en –onderwerpen zijn geformuleerd in de startnotitie. Het voorstel is om de “*categorisering wegen 2005 (vastgesteld, april 2005)*” tijdens het opstelproces te behandelen en te herijken. Dit is nodig om de landelijke gedachtegang dat 30 km/uur, in plaats van 50 km/uur, leidend zou moeten zijn binnen de bebouwde kom fatsoenlijk te behandelen. Uit de gedachtegang is een nieuwe wegcategorie ontstaan (de GOW30), waar inrichtingscontouren van bekend zijn maar nog geen wettelijke verplichtingen aan vasthangen. Vooruitlopend op eventuele wetswijzigingen en ten behoeve van de verkeersveiligheid en de leefbaarheid binnen de gemeente Bergen, maar ook om gepland groot onderhoud aan wegen te continueren (zoals de Komlaan in Bergen en de Herenweg in Egmond aan den Hoef), is het gewenst om de nieuwe wegcategorie een plek te geven binnen het wegennetwerk van de gemeente Bergen.

TOELICHTING OP HET VORSTEL

Het bereikbaar, leefbaar en tegelijkertijd ook veilig houden van de leefomgeving binnen de gemeente Bergen is belangrijk. Mobiliteit speelt daarin een cruciale rol. Verschillende ontwikkelingen en trends hebben effect op het mobiliteitssysteem en moeten gestroomlijnd

worden. Woningbouwopgave, energietransitie, klimaatverandering, maar ook specifiekere trends op gebied van mobiliteit vragen een integrale beleidsaanpak.

Tijdens de raadsinformatieavond op 9 maart 2023 is er door een mobiliteitsadviseur van bureau Goudappel een aanzet gegeven welke relevante ontwikkelingen er op de gemeente Bergen af komen. Aangedragen voorbeelden zijn de opmars van de elektrische fiets, de toenemende vergrijzing, de groeiende aandacht voor beleving en aangenaam verblijven, de transitie naar slimmer en schone vervoer, de toename van binnenlands toerisme en de verschraving van de bereikbaarheid met het openbaar vervoer. Vanuit de raad zijn aanvullende suggesties gegeven, zoals de aandacht voor verkeersveiligheid, de bijdrage van mobiliteit aan de stikstof problematiek, het verlagen van de snelheid op bepaalde wegen naar 30 km/uur, de invloed van seizoen specifieke eigenschappen op de toename in (binnenlands) toerisme en het effect van mobiliteit op het ruimte beslag binnen onze gemeente.

De trends en ontwikkelingen in de vorm van de opgenoemde thema's geven richting aan het proces om vanuit de huidige situatie (waar staan we nu?) een wensbeeld te schetsen waar we als gemeente naar toe willen (mobiliteitsvisie). Vanuit daar wordt de koers naar de toekomst ingezet (mobiliteitsplan) en wordt er bepaald welke acties op welk moment nodig zijn (mobiliteitsagenda) om bij die toekomst te komen. Participatie moet hierbinnen een plaats krijgen, waar inwoners, ondernemers en overige belanghebbenden op het juiste moment en op het juiste schaalniveau betrokken worden. Daarbij wordt gedacht aan instrumenten zoals een digitale enquête, klankbordgroepen en informatieavonden.

De startnotitie is nodig om de beleidskaders, de planning en de omvang van het project duidelijk te krijgen. De gemeenteraad wil aan de voorkant betrokken zijn, waar het werken aan de hand van het BOB-model (Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming) een vereiste is.

Gezien de omvang van het project, de uitgangspunten in het raadsakkoord en de capaciteit binnen de ambtelijke organisatie is het wenselijk om het mobiliteitsplan te laten opstellen door een adviesbureau met expertise op het gebied van verkeerskunde en mobiliteit. Naast de nodige expertise en ervaring op het gebied van het opstellen van mobiliteitsplannen is het belangrijk om het BOB-model, de burgerparticipatie en het betrekken van stakeholders en partners op te nemen in het programma van eisen. De start met het mobiliteitsplan vindt plaats in het derde kwartaal van 2023. Voor het uitbesteden van het project is er een budget nodig. In dit voorstel wordt dan ook gevraagd het benodigde budget via een begrotingswijziging beschikbaar te stellen.

De volgende fasering is in de startnotitie voorgesteld. De startnotitie geeft per fase gedetailleerder weer wanneer er wordt geparticipeerd en welke stakeholders worden betrokken.

- Fase 1. Vaststellen startnotitie.
- Fase 2. Startfase: uitbesteden mobiliteitsplan.
- Fase 3. Uitvoering opstellen mobiliteitsplan.
 - o 3.1 Inventarisatie en visievorming.
 - o 3.2 Koersbepaling: concretiseren van de visie.
 - o 3.3 Opstellen uitvoeringsprogramma.
 - o 3.4 Afronden mobiliteitsplan.
- Fase 4. Vaststellen mobiliteitsplan

Tijdens fase 3.2 (koersbepaling: concretiseren van de visie) wordt de “categorisering wegen 2005” geactualiseerd. Aan de hand van een discussienota en de voorgeschreven afwegingskader, wordt de discussie over de wegcategorisering gevoerd met deskundigen zoals nood- en hulpdiensten, de concessiehouder van het openbaar vervoer en het desbetreffende adviesbureau. Het is niet vanzelfsprekend om elke weg binnen de gemeente Bergen die op dit moment gecategoriseerd is als een 50 km/uur weg aan te wijzen als een 30 km/uur weg. Hier moet kundig naar gekeken worden vanuit bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid. Naast een administratieve verandering vergt dit ook een infrastructurele aanpassing. De snelheid moet afdwingbaar zijn door een veilig wegontwerp, waar er te allen tijde gestreefd wordt naar een balans in functie, vorm en gebruik. Het resultaat is een vernieuwd categoriseringsplan dat wordt vastgesteld door u als gemeenteraad aan het eind van deze fase. De urgentie voor een herijking is ook aanwezig vanuit onderhoudsperspectief. Wegen zoals de Komlaan (Bergen) of de Herenweg (Egmond aan den Hoef) zijn toe aan groot onderhoud, waar een mogelijke wijziging in wegcategorie beleidsmatig moet worden ondersteund.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

n.v.t.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Het opstellen van een mobiliteitsplan komt voort uit het raadsakkoord van de gemeente Bergen. Er vindt geen beleidsvoorbereiding plaats met de overige BUCH-gemeenten. De overige BUCH-gemeenten, de gemeenten uit de regio Alkmaar maar ook de provincie Noord-Holland en Rijkswaterstaat worden waar nodig betrokken bij het opstellen van het plan en minimaal op de hoogte gehouden van de inhoud.

RISICO'S

Gedurende het beleidsvormingsproces kunnen de volgende risico's mogelijk tot vertraging of tot bijstelling van het project leiden.

- Projectpartners (intern en extern) kunnen onvoldoende tijd hebben om inhoudelijke inbreng te leveren. Om dit te voorkomen moet er op tijd zorg worden gedragen voor inpassing in plannings.
- Er kunnen onvoldoende financiële middelen beschikbaar zijn als er bijvoorbeeld een extra (externe) deskundige nodig is. Hiervoor moet er tijdig geld worden vrijgemaakt om zo nodig enige speelruimte te creëren.
- Doordat enkele projectpartners (intern en extern) vrijwillig deelnemen aan het project is het risico aanwezig dat er urgentie mist bij aan te leveren producten, wat kan leiden tot tijdsverlies of verlies in kwaliteit. Het tijdig en duidelijk toekennen van verantwoordelijkheden is belangrijk.

FINANCIËN

Het opstellen van het mobiliteitsplan, waaronder het behandelen en het herijken van de wegcategorisering, wordt uitgevoerd door een extern adviesbureau met expertise op het gebied van verkeerskunde. De kosten voor het inhuren van het adviesbureau zijn ingeschat op EUR 65.000,00. Hierbij is rekening gehouden met de organisatie van één of twee raadsinformatieavonden, het participatie traject voor inwoners en ondernemers, en de aanwezigheid bij gesprekken met stakeholders zoals de werkgroep verkeer.

Binnen de begroting is niet eerder rekening gehouden met dit plan. In bijgevoegde begrotingswijziging wordt voorgesteld om ter dekking van de kosten van dit mobiliteitsplan in

2023 €30.000 en in 2024 € 35.000 ten laste van het begrotingsaldo te brengen en te verwerken op grootboeknummer 6210400.

Gezien de geformuleerde risico's wordt er via de kadernota EUR 10.000,00 gereserveerd om onvoorziene kosten op te vangen, mochten er vertragingen ontstaan in het gehele opstelproces.

DUURZAAMHEID

n.v.t. (het mobiliteitsplan gaat bijdragen aan een groter en breder doel dan alleen maar verkeer en vervoer, zoals ook doelstellingen vanuit bijvoorbeeld duurzaamheid).

PARTICIPATIE

In samenwerking met het aan te stellen adviesbureau en de ambtelijke collega's van communicatie en het participatieloket wordt een participatieplan opgesteld, voor zowel interne als externe participatie. Met het participatietraject stellen wij onszelf ten doel dat inwoners, ondernemers en belangengroeperingen (zoals de fietsersbond, Veilig Verkeer Nederland, verkeerspolitie, OV-consessiehouder en de nood- en hulpdiensten):

- hun wensen en zorgen kunnen uiten;
- meedenken over het tot stand brengen van het mobiliteitsplan;
- begrip hebben voor de keuzes die gemaakt worden;
- zich voldoende geïnformeerd voelen over planning en uitvoering;
- de keuzes binnen het mobiliteitsplan verder uitdragen.

Per te behandelen onderwerp wordt gekeken hoe de genoemde stakeholders worden betrokken volgens maximaal de volgende treden op de participatieladder: als adviseur, als mening gever of als toehoorder. De insteek is om breed te starten met participatie door bijvoorbeeld de inzet van (digitale) enquêtes om knelpunten en wensen kenbaar te krijgen, waarna er na consultatie met de gemeenteraad inloopavonden zullen worden georganiseerd om dit verder te concretiseren.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

De planning en de organisatie van het project worden onderstaand kort toegelicht. De gedetailleerde toelichting is te vinden in de startnotitie (bijlage 1).

Belangrijk om te vermelden is dat het opstelproces van het mobiliteitsplan zorgvuldig wordt uitgevoerd. Het doorlopen van de verschillende fases vergt aandacht. Er is tijd nodig voor zowel interne als externe consultatie en participatie om te komen tot een gestructureerd en robuust verhaal naar de toekomst. Dit betekent dat de projectfases ruim in tijd zijn weggezet om de gevraagde zorgvuldigheid te waarborgen en de risico's in te calculeren (zie voorgaande paragraaf 'risico's'). Mochten de gewenste resultaten per fase eerder en ter tevredenheid worden behaald, kunnen fases eerder worden afgerond.

25 mei	2023	vaststellen startnotitie
juli-september	2023	startfase: uitbesteden mobiliteitsplan
oktober-maart	2023-2024	inventarisatie en visievorming
april-september	2024	koersbepaling: concretiseren van de visie
oktober-december	2024	opstellen uitvoeringsprogramma
januari-maart	2025	afronden mobiliteitsplan
april-mei	2025	vaststellen mobiliteitsplan

- Ambtelijke projectgroepen: er is een algemene projectgroep binnen de afdeling verkeer, maar tijdens het vormen van het mobiliteitsplan is er een tweede bredere projectgroep nodig om de integraliteit van het eindproduct te waarborgen.
- Inwoners en ondernemers.
- Stakeholders: werkgroep verkeer (Fietsersbond, Veilig Verkeer Nederland, etc.).
- Buur- en regiogemeenten.
- Overige partners: Provincie Noord-Holland, Rijkswaterstaat, PWN en Staatsbosbeheer.
- Gemeenteraad.
- College van burgemeester en wethouders.

BIJLAGEN

1. startnotitie mobiliteitsplan.
2. begrotingswijziging.

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

n.v.t.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

mr. M.N. (Martijn) Schroor
secretaris

L.Hj. (Lars) Voskuil
burgemeester